

O TONEL

Non hai tempo que un pobre home, en Nápoles, tomou por muller a unha fermosa e atractiva moza chamada Peronella; e el co seu traballo de albanel, e ella, adicada a fío, gañaban moi pouco, por iso gobernaban as súas vidas como podían.

Aconteceu que un mozo galán, veu un día a Peronella e gustándolle moito, namorou dela, e tanto dun xeito ou doutro perseverou ata intimar con ela. E para estar xuntos fixeron o acordo de que, xa que o seu home madrugaba todas as mañás para ir traballar ou buscar traballo, que o mozo estivese nun sitio onde ela puidese velo marchar; e como o barrio onde estaba, chamado Avorio, estaba moi solitario, ao saír, entraba na casa; e así fixeron moitísimas veces. Pero aconteceu unha mañá que, cando o bo home saía, e Giannello Scignario, que así se chamaba o mozo, entrara na súa casa e estaba con Peronella, despois dun tempo (cando non adoitaba volver todo o día) volveu. Casa, e ao atopar a porta pechada por dentro, petou e despois de bater comezou a dicirse:

-Ai, Deus, loubado sempre sexas, que aínda que me fixeches pobre, polo menos me consolaches cunha moza boa e honrada por muller. Mira como pechou inmediatamente a porta por dentro cando saín para que ninguén puidese entrar aquí para molestala.

Peronella, ao escoitar ao marido, a quen coñecía por chamar, dixo:

-Ai, meu Giannelo, vou morrer, aquí está o meu home, que Deus o confunda, volveu, e isto non sei que significa, nunca volveu a esta hora; quizais te viu cando entraches. Pero, por amor de Deus, sexa o que sexa, métete nese tonel que ves alí. Eu voulle abrir, e vexamos que significa isto de volver a casa tan pronto esta mañá.

Giannello entrou rapidamente no tonel, e Peronella, dirixíndose á porta, abriulle ao seu home e con mal xesto díxolle:

-Pois que novidade é esta que tan pronto volves a casa esta mañá? Ao que me parece, hoxe non queres dar golpe, que che vexo volver coas ferramentas na man; e se iso fas, de que viviremos? De onde sacaremos pan? Crees que vou sufrir que me empeñes o refajo e as demais roupas miñas, que non fago día e

noite máis que fiar, tanto que teño a carne desprendida das uñas, para poder polo menos ter aceite con que acender o noso candil? Marido, non hai veciña aquí que non se marabille e que non se burle de min con tantos traballos que soporto; e ti vólvescheme a casa coas mans colgando cando deberías estar no teu traballo.

Quedou un momento calada, pero axiña comezou a sollozar e a dicir de novo:

-Ai! Triste de min, desgraciada de min! En que mala hora nacín! En que mal punto vin aquí, que podería ter un mozo de posición e non quixen, para vir dar con este que non pensa en quen se trouxo a casa. As demais divírtense cos seus amantes, e non hai unha que non teña quen dous e quen tres, e gozan, e ensínanlle ao marido a lúa polo sol; e eu, mísera de min!, porque son boa e non me ocupo de tales cousas, teño males e malaventura. Non sei por que non collo eses amantes como fan as outras. Entende ben, marido meu, que se quixese obrar mal, ben atoparía con quen, que os hai ben acicalados que me aman e requírenme e mandáronme propostas de moito diñeiro, ou se quero roupas ou xoias, e nunca mo sufriu o corazón, porque son filla da miña nai; e ti vólvescheme a casa cando tiñas que estar a traballar!

Dixo o marido:

-Veña, muller!, non te molestes, por Deus; debes crer que che coñezo e se quen es, e ata esta mañá deime conta diso. É verdade que me fun a traballar, pero vese que non o sabes, como eu tampouco sabía; hoxe é o día de san Caleone e non se traballa, e por iso volvinme a esta hora a casa; pero non deixei de buscar e atopar o modo de que hoxe teñamos pan para un mes, que vendín a este home que ves aquí comigo o tonel, que sabes que xa hai tempo está a estorbarnos en casa: e dáme cinco liriados!

Dixo entón Peronella:

-E todo isto é ocasión da miña dor: ti que es un home e vas por aí e debías saber as cousas do mundo vendiches un tonel en cinco liriados que eu, pobre muller, axiña tiñas saído de casa cando, vendo o que estorbaba, vendino en sete a un bo home que, ao volver ti, meteuse dentro para ver se era ben sólido.

Cando o marido oíu isto púxose máis que contento, e dixo ao que viñera con el para iso:

-Bo home, vai con Deus, que xa oes que a miña muller vendeuno en sete cando ti non me dabas máis que cinco.

O bo home dixo:

-Sexa en boa hora!

E foise.

E Peronella dixo ao marido:

-Ven aquí, xa estás aquí, e vixía con el os nosos asuntos!

Giannello, que estaba coas orellas tesas para ver se de algo tiña que temer ou protexerse, oídas as explicacións de Peronella, prestamente saíu do tonel; e coma se nada oíse da volta do marido, comezou a dicir:

-Onde estades, boa muller?

A quen o marido, que xa viña, dixo:

-Aquí estou, que queres?

Dixo Giannello:

-Quen es ti? Quero falar coa muller coa que fixen o trato para mercarlle este tonel

Dixo o bo home:

-Fala en confianza comigo, que son o seu marido.

Dixo entón Giannello:

-O tonel paréceme ben enteiro, pero paréceme que tivestes dentro feces, que está todo embadurnado con non se que cousa tan seca que non podo quitala coas uñas, e non mo levarei se antes non a vexo limpa.

Dixo Peronella entón:

-Non, por iso non quedará o trato; o meu marido limparao.

E o marido dixo:

-Si, por certo.

E deixando as ferramentas e quedándose en camiño, fíxose acender unha luz e collendo unha rasqueta, axiña entrou dentro e comezou a rascar.

E Peronella, coma se quixese ver o que facía, posta a cabeza na boca do tonel, que non era moi alta, e ademais disto un dos brazos con todo o ombreiro, comezou a dicir ao seu marido:

-Raspa aquí, e aquí e tamén alí... Mira que aquí quedaron restos.

E mentres así estaba e ao marido ensinaba e corruxía, Giannello, que non había aquela mañá aínda satisfeito completamente o seu desexo cando veu o marido, vendo que como quería non podía, enxeñouse en satisfacelo como puidese; e arrimándose a ela que tiña toda tapada a boca do tonel, daquela maneira en que nos anchos campos os desenfreados cabalos acesos polo amor asaltan ás eguas de Partia, a efecto levou o xuvenil desexo; o cal case nun mesmo punto completouse e terminouse de rascar o tonel, e el apartouse e Peronella quitou a cabeza do tonel, e o marido saíu fóra. Polo que Peronella dixo a Giannello:

-Colle esta luz, bo home, e mira se está tan limpa como queres.

Giannello, mirando dentro, dixo que estaba ben e que estaba contento e dándolle sete liriados fíxolle levarlo á súa casa.

Giovanni Boccaccio